

PIERRE HUYLENBROECK

IEDEREEN

BELEGGER

De beurs is er wél voor u

LANNOO

Inhoudstafel

Voorwoord van Paul Huybrechts – 09

Inleiding – 13

PROLOOG VRIEND DIRK GAAT NAAR DE BEURS 17

DEEL 1 WAAROM BELEGGEN? 23

De parabel van Mister Market – 25

1 Acht hardnekkige misverstanden ontkracht 26

- 1 De beurs is er enkel voor de oudjes – 26
- 2 De beurs is er enkel voor de gokkers – 29
- 3 De beurs is er enkel voor de rijken – 30
- 4 De beurs is veel te gevaarlijk voor de gewone mens – 33
- 5 De beurs is er enkel voor economische bollebozen – 34
- 6 Op de beurs wordt de argeloze spaarder bestolen – 38
- 7 Ik mag niet in aandelen beleggen – 42
- 8 De beurs is er niet voor mij – 44

2 Meer welvaart voor iedereen! 45

- 1 Waarom is welvaarts groei belangrijk? – 45
Een vraagje tussendoor – 49
- 2 Onze hang naar naargeestigheid – 50
- 3 Hoe zorgen we voor meer welvaart? – 53
Het verschil tussen de belegger en de gokker – 57

3 Het belang van beurscultuur 59

- 1 Ticket voor groei – 59
Het mirakel van de samengestelde interest (bis) – 61
- 2 Naar een betere beurscultuur – 62
- 3 De stap richting gelijkheid – 63
De speech van Gordon Gekko, lichtjes aangepast – 68

4 De rol van de overheid 70

- 1 Het bedrijf België – 70
- 2 Financiële opleiding? – 72
- 3 De fiscale aanpak – 74

- 5 Het is gevaarlijk niet in aandelen te beleggen** 79
- 1 'Iedereen hoort rijk te zijn' - 79
  - 2 Belgen sparen te weinig - 81
Een zilveren mening over vergrijzing - 84
  - 3 Gederfde winst is ook verlies - 84
- 6 Is het niet gevaarlijk wél in aandelen te beleggen?** 86
- 1 Onbekend maakt onbemind - 86
  - 2 De grootste vijand van de belegger is... - 87
In gesprek met private bankers - 91
- 7 Ondernemers hebben beleggers nodig** 95
- 8 U bent de eigenaar** 98
- 9 Optimisme rendeert** 99
- 10 U bent een hagedis** 103
- 1 De race richting nooit genoeg - 104
  - 2 Als een Messi op het veld - 108
  - 3 U bent een schorpioen - 109
- 11 De alternatieven voor aandelen** 112
- 1 Spaarrekeningen - 112
  - 2 Obligaties - 113
  - 3 Kasbons en staatsbons - 116
  - 4 Beleggingsfondsen - 116
  - 5 Pensioenspaarfondsen - 121
  - 6 Verzekeringsproducten - 123
  - 7 Vastgoed - 123
  - 8 Kunst, oldtimers, wijn, postzegels - 125
  - 9 Grondstoffen en edele metalen - 126
  - 10 Converteerbare obligaties - 128
  - 11 Afgeleide producten - 128
- 12 Interview met de beursbaas** 129
- 'We hoeven geen wortels, maar neem asjeblief al die stokken weg'* - 129

1 De juiste mentaliteit 138

- o De zeven wetten van Arkad van Babylon – 138
- 1 Beleg niet al uw geld in aandelen – 139
- 2 Beleg niet alles tegelijk in aandelen – 142
- 3 Prop uw oren vol kaarsvet – 144
- 4 Verkoop nooit – 145
- 5 Vrees de crash niet, die komt er tóch – 147
Gesprek met mijn vriendin Sandra – 148
- 6 Voorspel niet, maar focus op de toekomst – 153
Gesprek met Simon over Tesla en Apple – 160
- 7 Beleg alsof u het hele bedrijf overneemt – 162
- 8 Diversifieer... met mate – 168
- 9 Verkoop de kneusjes, behoud de winnaars – 169
- 10 Mijd de kudde – 171
De parabel van de haag – 171
- 11 Gebruik de kudde – 179
Een echte vriend tot hij geen vriend meer is – 182
- 12 Pas op voor adviseurs – 188
De familie Hebduiten – 190
- 13 Hang uw emoties buiten aan de kapstok – 192
- 14 Heb geduld – 194
- 15 Het amusement! – 196

2 Welke aandelen kopen? 198

- 1 Welk bedrijf? – 201
- 2 Tegen welke prijs? – 225
Een boodschap van respect tussendoor – 234
- 3 De veiligheidsmarge – 234
- 4 Wat hoeft de belegger niet te weten? – 237

3 Beleggen in vier versnellingen 239

- 1 Eerste versnelling: sparen voor de oude dag – 239
- 2 Tweede versnelling: de achterzolderaandelen – 239
- 3 Derde versnelling: periodieke stortingen – 241
- 4 Vierde versnelling: de Zanna-manier – 242

- 1 Het systeem-Zanna** 245
  - 1 De tirannie van de keuze - 245
  - 2 Het wereldrecord transparantie - 247
- 2 Hoe eraan beginnen?** 248
  - 1 Een rekening openen - 248
  - 2 Het beursorder - 249
    - Het gedrocht van het jaar* - 251
  - 3 Uw eerste aandeel - 254
- 3 De aandelenportefeuille** 262
  - 1 We maken een rekenblad - 262
  - 2 Onze volgende aankoop - 265
  - 3 We stellen onze volgende aankoop uit - 268
  - 4 U bent getrouwd met uw portefeuille, niet met uw aandelen - 271
  - 5 De kunst van het verkopen - 272
    - De truc met de zeeschildpadden* - 280
  - 6 We hebben een aandeel verkocht. Wat nu? - 282
  - 7 Hoe ambitieus mogen we zijn? - 284
- 4 Is het dat dan?** 290
- 5 Beste lezer, lees** 291

Voorwoord

Betrek de burgers bij de economie

Aan de eenvoud ken je de meester. Dit boek is een eenvoudig boek, terwijl het toch gaat over een materie waar velen voor op de loop gaan. Een materie die exclusief door experts wordt geclaimd. Helemaal ten onrechte, want beleggen ligt wel degelijk in ieders bereik. Dat bewijst Pierre Huylenbroeck in dit vlot geschreven en vaak grappig boek.

Ik hoop dat dit boek een jaar lang aan de top van de bestsellerlijst staat, dat alle beleidslui en vooral de politici dit lezen. Kan je een land een grotere dienst bewijzen dan door, na jaren dwalen, eindelijk het geheim van de welvaart te herontdekken? Welvaart is het werk van miljoenen mensen die elke dag het risico van een onzekere toekomst nemen. Die toekomst is niet het werk, integendeel, van de behoeders van het status quo, van een handvol vakbondsleiders en patroons, maar van ondernemers en hun financiers, de beleggers, grote en vooral ook kleine beleggers. Over dat toekomstrisico bestaat veel en vastgeroeste theorie. Vandaag is het risico van aandelen – dus hun wispelturig karakter - kleiner dan het risico van zogenaamd veilige obligaties, toont Pierre Huylenbroeck aan.

We moeten met zijn allen weloverwogen, maar vooral met lef, onze toekomst in handen nemen. De hand aan de ploeg slaan dus, en sommige ondernemers (veel te weinig in Vlaanderen!) betrekken de spaarders als aandeelhouders bij dat proces. Ze betrekken de burgers bij het vallen en opstaan van hun bedrijven, van een economie. Die betrokkenheid wil Pierre met dit boek bevorderen, om 'de negatieve maalstroom van zurigheid, angst en dus te weinig consumptie, investeringen en financieringen te doorbreken met een herstel van het geloof in toenemende welvaart'. Meer maatschappelijke betrokkenheid van de burgers, onder meer via beleggen, *inclusief kapitalisme* dus, is stilaan de enige nog geloofwaardige politieke boodschap. Maar 'daar is sterk leiderschap voor nodig.'

Pierre kent de toekomst natuurlijk zelf ook niet. Perfect 'timen' wanneer je een aandeel moet kopen of verkopen, kan ook hij niet. Niemand kan dat. Maar uit het verleden kunnen we wel met ruim voldoende

zekerheid onthouden dat aandelen beter renderen dan alle andere vormen van beleggen. Wie niet waagt, wint nooit. Hoger risico levert op termijn een hogere opbrengst op. Als dat niet waar zou zijn, komt niemand nog uit zijn bed. En ja, sommigen komen ook niet meer uit hun bed, tenzij om te protesteren dat ze moeten opstaan. In België ligt zo 260 miljard euro in het bed van het spaarboekje. Een bed is natuurlijk onontbeerlijk, maar ook dat komt niet uit de hemel gevallen. Het is zoals alle welvaart, het onzekere resultaat van een niet-aflatende inspanning. Als we niet opnieuw economisch gaan groeien, is ook ons bed bedreigd.

Aandelen hebben een handicap. Hun koers schommelt en dat kan er heftig aan toe gaan. Een belegger mag in dat geval het langetermijnperspectief niet verliezen. Wie leeft op het ritme van de media, in een 'présent permanent', wie zoals onze politici bijziend in de wereld staat, gruwet van aandelen. De media en de politici dragen deze angst ook elke dag uit: *geen aandelen voor de gewone man!* De grote vermogens groeien dan, dankzij aandelen, natuurlijk sneller dan de economie en de gemiddelde spaarcent. Thomas Piketty heeft gelijk, leert Pierre, maar zijn oplossing – belastingen – is niet wenselijk. Zorg dat ook kleine beleggers aansluiten bij die vermogensgroei. Meer nog, nu de waarde van obligaties alleen nog kan dalen, zijn aandelen de enige manier om te beletten dat de sparende middenklasse verder wegzakt.

Hoe doen Pierre en zijn alter ego Zanna het dan? Pierres methode is in de eerste plaats een gevecht met zichzelf, met zijn emoties. *'Op de beurs ben je zelf je ergste vijand.'* Wie daar niet 'cool' is, wie laveert tussen paniek en euforie, is een lamentabele belegger. Wie consistent en gedisciplineerd een goede strategie volgt, kon zoals Pierre sinds 1997 liefst 12,8% rendement per jaar halen. En wie die jongste 18 jaar bewust heeft meegeemaakt, weet dat de beurzen in die periode toch bijzonder woelig waren. In dit boek wordt de methode van Pierre uitgebreid toegelicht. Hoe selecteren we aandelen? Wanneer worden aandelen verkocht? Welke winstgroei laten we zijn gang gaan?

En dat beleggen is plezant. Achter een beursindex schuilen ontelbare boeiende verhalen van op- en ook van ondergang. Een aandeel vertegenwoordigt een levend geheel van management, medewerkers, producten en uitdagingen. Wie in Sioen is belegd, weet hoeveel unieke research schuilgaat achter dit mooi familiaal textielbedrijf. Wie aandelen van

Melexis heeft, weet dat er in elke auto meerdere sensoren van dit bedrijf zitten. Wie al jaren aandeelhouder is van Umicore, herinnert zich misschien hoe dit bedrijf zichzelf helemaal heeft heruitgevonden. Wie in Apple belegt, zal met veel meer aandacht het dagelijkse nieuws volgen over de permanente innovatie die in dit bedrijf bruist.

Dit is dus gewoon een knap boek. Maar zoals niemand de beurs kan voorspellen, zo heeft Pierre ook geen greep op het moment dat hij met dit boek komt. Misschien hebben de centrale banken met goedkoop geld de effectenbeurzen nu wel gedopeerd. En zijn aandelen dus eerder duur. Maar als de economie herleeft, staan de obligatiebeleggers er in elk geval slecht voor, niet de aandelenbeleggers. En als de wereldgroei niet aantrekt en de aandelenkoersen wegzakken, dan is dat een uitgelezen moment om aandelen goedkoop op de kop te tikken. Wat Pierre zegt, is gelukkig voldoende tijdloos om zelfs in wat woeliger beurstijden helemaal overeind te blijven.

Paul Huybrechts

De auteur is financieel journalist en was van 2007 tot 2015 voorzitter van de Vlaamse Federatie van Beleggers, VFB.

Inleiding

De beurs is er voor u

‘De beurs is er niet voor u!’ Ik beweer dat niet, maar Roland Van der Elst. Het lijkt vreemd dat net hij zo iets zegt. Van der Elst is de man die jarenlang aan duizenden studenten ‘beleggingsleer’ doceerde en in de jaren 1980 en 1990 de populairste beursboeken uit de Vlaamse geschiedenis schreef. En net die ‘man die zijn volk leerde beleggen’ waarschuwt dat de beurs er niet is voor het volk. Eigenaardig.

‘De beurs is er niet voor u’ is de titel van hoofdstuk 8 van zijn bestseller *Winnen op de beurs* uit 1987. ‘De kleine aandeelhouders worden regelmatig gebruikt en misbruikt en dat zelfs op een echt grove manier’, schreef hij toen. Van der Elst doelde op koersmanipulaties, raden van bestuur die de kleine beleggers negeren, ‘hete tips’ die vooral in het voordeel van de tipgever spelen, noem maar op.

Die vaststelling was juist in 1987, voordien ook, vandaag komen die praktijken nog altijd voor en morgen ongetwijfeld ook. Maar dat geldt voor alles. Overal kom je mensen tegen die willen misleiden of profiteren van de onwetendheid van de tegenpartij. In die zin valt de beurs eigenlijk nog best mee. Op andere markten, pakweg die van tweedehandsauto’s of huizen, wordt meer bedrogen en misleid. Logisch: de beurs is een van de meest voorbeeldig gereguleerde markten die er zijn.

Niet dat de beurs de perfecte plek is. De kleine belegger wordt nu en dan beetgenomen, soms door de grote aandeelhouders of financiële tussenpersonen, de jongste tijd door belastingzoekende politici die hem als makkelijke prooi keer op keer viseren. Een mens zou er mismoedig van worden en inderdaad concluderen: ‘De beurs is er niet voor mij.’

Dat zou zonde zijn. De beurs is er namelijk wel degelijk voor u of voor elkeen die bereid is moeite te doen om haar te leren kennen. Daar zit vaak het probleem. De doorsneemens bereidt eender welke grote aankoop, van zetelbank tot een heel huis, beter voor dan de aankoop van aandelen voor hetzelfde bedrag. Hij is doorgaans bereid duizenden euro’s te investeren op basis van een of andere tip aan de toog. Liever dat dan zelf uren te tobben over ‘zoets abstracts’ als aandelen.

Kortom, de beurs interesseert de doorsneespaarder niet.

Jammer, want de beurs als spaarmiddel is bij uitstek een van de belangrijkste scheppers van welvaart.

Spaarder? Spaarmiddel? Welja, iedereen die spaart voor later is een belegger. De overgrote meerderheid der Belgen is dus belegger. Besepte u dat niet? U bent niet alleen.

Maar wat wil je? Belgen scoren een schromelijke onvoldoende op dat vlak. Belgische scholieren krijgen nul financiële opleiding. Ze horen alle Midden-Aziatische hoofdsteden op te dreunen, maar het verschil tussen een aandeel en een obligatie kennen ze niet. Dat moet veranderen. Om meerdere redenen.

Ten eerste sparen we niet, omdat we vastkleven aan de renteloze spaarrekeningen. Uit angst, omdat media en politici ons jaren hebben ingepeperd: **het is gevaarlijk in aandelen te beleggen!** Zij verwijzen gaarne naar al die verhalen over dramatische verliezen op de beurs. Maar wijt die verliezen gerust aan het gebrek aan opleiding en kennis over de beurs. Niet aan de beurs zelf.

Want de meeste mensen kopen aandelen als ze duur zijn. Op dat moment zijn ze immers populair, er wordt op een positieve manier over gepraat. En – belangrijk! – uw bankagent kan u mooi opklimmende grafieken tonen van beleggingsfondsen die hij u wat graag wil verkopen. Aangezien hij de expert is, koopt u. In een nog latere fase, als de aandelen nog duurder geworden zijn, borrelen verhalen op over mensen als u die prachtige rendementen halen op de beurs. Waarom zij wel en u niet? U koopt.

En de meeste mensen verkopen aandelen als ze goedkoop zijn. Dat gaat dan meestal zo. Niet lang nadat u gekocht hebt, is de beurs over haar hoogtepunt heen. De koersen beginnen te zakken. U ligt daar aanvankelijk niet wakker van, u bent niet naïef, u weet wel dat de beurs hogtes en laagtes kent. Pas indien u – op papier – tientallen procenten kwijt bent, begint het echt te wringen. De media spuien sombere beursberichten en ook uw bankagent zwaait niet langer met opklimmende koersgrafieken. Hij heeft er namelijk geen meer. En, als die correctie maand na maand aanhoudt, op de duur verkoopt u.

Duur kopen, goedkoop verkopen. Het zou u verbazen hoe vaak dat voorkomt. Zo komt het dat velen wel degelijk zware verliezen hebben

geslikt. En dat de – na bijna dertig jaar lichtjes uit zijn context gehaalde – boutade van Roland Van der Elst de grote overtuiging is van de grote meerderheid der Belgen. De beurs is er niet voor u, die is er enkel voor de ‘rijken’ en ‘speculanten’. De beurs is de tempel van de spijt.

Terwijl de beurs net de tempel van de voorspoed zou moeten zijn. Aandelen bieden over de lange termijn veruit de mooiste returns. Iedereen kan die returns realiseren, u ook. Ik ook: 12,8% gemiddeld per jaar sinds 1997. Dat is niet uitzonderlijk. Ik ben niet roekeloos en ik beschik niet over een kristallen bol. Ik heb geen flauw idee of de beurs morgen al dan niet zal crashen. Dat hoeft ook niet. Succesvol beleggen heeft niets met voorspellingen te maken, dat staat los van de emoties en de waan van alledag, dat is mijlenver verwijderd van de opgefokte wereld der beursprofeten, van angst en van hebzucht, van groepsdruk en vette krantenkoppen.

Wat telt is consistentie, het rustig toepassen van een eigen systeem, continu, zowel in tijden van paniek als in tijden van euforie. Slaagt u daarin over de zeer lange termijn, dan liggen ook voor u jaarlijks gemiddelde returns van 10% en meer in het verschiet.

Hoe? Dat wil ik u in dit boek vertellen. Maar eerst wil ik u overtuigen van het ‘waarom’. Waarom is het zo belangrijk dat we met z’n allen in aandelen beleggen? Omwille van de return, uiteraard. In een gezamenlijke inspanning onze algemene welvaart op te krikken, de koek te vergroten, zodat ook degenen die geen spaargeld te beleggen hebben beter geholpen kunnen worden.

Voorts steunen beleggers de reële economie. Vooral de kleine beleggers. Die steken hun spaargeld meer in de lokale beursgenoteerde kmo’s dan de professionele vermogensbeheerders. Beschouw de beurs als de ontmoetingsplaats van spaarder en ondernemer. Als plek waar de burger zijn maatschappelijke betrokkenheid kan tonen. Als symbool van durf en optimisme, als tegengif voor geïnstitutionaliseerde angst. Als centrum van de meritocratie, waar creatieve ondernemers het kapitaal vinden om hun plannen te verwezenlijken. Die ondernemers zijn onmisbaar. Zij maken het verschil.

Een sterke maatschappij is gebaseerd op geven en bouwen, niet op krijgen of louter herverdelen. Durvende ondernemers geven. Ze geven ons optimisme, groei en jobs. Uit alle onderzoeken blijkt dat jonge kmo’s

voor veruit de meeste bijkomende arbeidsplaatsen zorgen, terwijl overheidsbedrijven en multinationals gemiddeld jobs vernietigen. De kleine belegger die de ambitieuze ondernemer financiert, geeft ook: de brandstof voor een verdere welvaarts groei, zodat er finaal meer te herverdelen valt.

Een maatschappij is gedoemd zonder groei en zit zonder die groeimotor dus met een enorme handicap. Sta me toe het omgekeerde te zeggen van wat u sinds 2008 ongetwijfeld al 1.000 keer hoorde. **Het is gevaarlijk niet in aandelen te beleggen!**

De beurs is niet de tempel van de spijt, maar de tempel van de democratie. Iedereen welkom! Iedereen belegger!

De beurs is er wél voor u.

Proloog

Vriend Dirk gaat naar de beurs

23 augustus 2014. Een avond aan een Puurse toog met mijn boezemvriend Dirk en een glas van het min of meer plaatselijke Duvel-bier. Na een pittige discussie over de te verkiezen strategie in een wedstrijd tegen agressieve petanquespelers, snijdt Dirk een nóg ernstiger onderwerp aan: zijn welvaartsgevoel.

Dirk heeft een eigen zaak, is een harde werker, hij verdient goed, geen klagen op dat vlak, maar hij zit met die knagende indruk dat hij er niet rijker van wordt. ‘Ik spaar amper. Het leven wordt duurder en mijn spaarcenten brengen niets op’, zucht hij. ‘Ik vraag me af hoe groot mijn appeltje voor de dorst zal zijn op mijn 65ste. Ik verwacht geen pompoen van die appel, eerder een pruim.’ Nog een zucht. ‘Een zure pruim.’

Het moet hem hoog zitten, want Dirk en ik praten anders nooit over geldkwesties. Zijn klacht is me trouwens welbekend. Ze staat al jaren in de top 10 der meest geuite klachten en zal niet vlug uit de top 10 tuimelen. Harde werkers moeten tot tegen de pijngrens hun inkomsten afdragen aan de staat. Maar als het overblijvende spaargeld door de lage rente amper iets opbrengt, dan is dat voor velen de pijngrens voorbij. Voor Dirk ook, valt van zijn gelaatsuitdrukking af te lezen.

Ik heb alle begrip. We zitten trouwens in hetzelfde schuitje. Wegens de gigantische staatsschuld en de torenhoge vaste kosten eigen aan onze verzorgingsstaat, hoeven we niet meteen een algemene belastingverlaging te verwachten. Een handvol jaren geleden is daar dan de ultralage rente bijgekomen. ‘Ik heb hier geen kristallen bol, thuis ook niet,’ zeg ik, ‘maar de kans is zeer groot dat die rente nog jarenlang zeer laag zal blijven.’

Die zeer lage rente is namelijk een zeer bewuste beleidskeuze van onze monetaire autoriteiten. De centraal bankiers willen de rente zo lang mogelijk zo laag mogelijk houden. Daar zijn gegronde redenen voor. Ten eerste moet die lage rente de economie helpen aanzwengelen, door het geld aan het werk te zetten. Geld oppotten brengt immers niets op.

Ten tweede helpt die bijna-nulrente 's werelds gigantische schuldenbergen af te bouwen. Die bergen vormen de fragiele achilleshiel van de westerse economieën. We leven in een schuldentijdperk, met tal van grote spelers (gezinnen, bedrijven en vooral overheden) die verlamd worden door hun toekomstige financiële verplichtingen. 'Ja. En de Belgische staat is olympisch kampioen in die discipline', hoont Dirk.

Juist. En net voor een schuldenkampioen zoals België is die lage rente een zegen. Ik vertel Dirk dat ik een poos geleden in Mister Market Magazine heb uitgerekend hoeveel minder rentelasten de regering-Di Rupo moest betalen in vergelijking met de regeringen-Dehaene van pakweg twintig jaar geleden: '4 miljard euro, Dirk... Per jaar!' 'Amaai', fluit hij. 'Daar kan je als regering nogal wat mee doen, elk jaar opnieuw.' 'Inderdaad', knik ik. 'De staatsschuld afbouwen, de economie aanzwengelen, een combinatie van beide.' Dirk: 'En heeft de vorige regering dat dan voldoende gedaan?' Ik: 'We wijken af.'

Mijn punt was die avond, en is nog steeds: verwacht als spaarder geen snoepjes. Het gewone spaargeld op spaarboekjes zal nog lange tijd al te weinig opbrengen. Idem voor termijnrekeningen en kredietwaardige obligaties. 'Dus Dirk,' besluit ik, 'als je wil sparen, als je een appeltje voor de dorst wil ter grootte van een echte appel, neem dan afstand van de traditionele spaarproducten die hun naam momenteel niet waardig zijn. Nog een Duvel?'

Dirk kijkt me met grote ogen aan. Als hij wil sparen, mag hij zijn spaarcenten niet langer in spaarproducten of op spaarrekeningen zetten? Een mens zou van minder beginnen te duizelen. 'Nog een Duvel', stamelt hij.

'Dirk, er is een oplossing', sus ik. Een oplossing voor iedereen die zich in de situatie van Dirk bevindt. Voor zeer veel mensen dus, want het is geweten dat de meeste Vlaamse spaarders bijna al hun vermogen in hun huis en op spaarboekjes hebben zitten.

'Aandelen.'

'Wabliefteru? Aandelen? Nooit meer! Ik heb ooit Fortis-aandelen gehad. Pierre, ik spaar misschien niet, het kan zelfs zijn dat de inflatie hoger ligt dan de rente zodat ik er financieel op achteruitga omdat ik spaarcenten heb, maar ik heb tenminste de zekerheid dat ik weinig geld verlies. En de overheid steunt me, want spaarrekeningen zijn vrijgesteld

van belastingen. Met aandelen daarentegen kan ik volgend jaar al mijn geld kwijt zijn. En daar steunt de overheid me allerminst, integendeel. Ik zou risico's nemen en daar fiscaal nog eens voor gestraft worden ook? Zeg, hé! Ik ben mijn leven nog niet beu, hoor.' Waarmee we dus terug aan het begin van ons gesprek aanbeland zijn: Dirk spaart niet.

We hebben twee volle Duvel-glazen voor de neus, tijd genoeg om Dirk uit te leggen dat beleggen in aandelen niet 'levensgevaarlijk' is, eerder 'levensnoodzakelijk', indien de belegger zich tenminste houdt aan de veiligheidsvoorschriften. Want aandelen, dat is inderdaad risicokapitaal, per definitie. Te betreden onder toezicht en begeleiding. Behalve als je verdomd goed weet waarmee je bezig bent.

We overlopen een stappenplan. Stap 1: zolang de spaarrente tegen de nul aanleunt, geef dan het spaarboekje een andere, veel kleinere rol. Maak er een 'wachtrekening' van, voor het geld dat je op relatief korte termijn wil gebruiken – een grote aankoop binnen enkele weken of maanden, bijvoorbeeld. Beleg enkel in aandelen met geld dat je in de volgende jaren niet nodig denkt te hebben.

Stap 2: ga naar de beurs. Maar leg al je spreekwoordelijke eieren niet in die ene spreekwoordelijke mand, zelfs al zegt iedereen dat die mand voor de goede huisvader bedoeld is. 'Alle aandelen zijn risico', doceer ik. 'Dat is logisch ook. Een aandeel is een eigendomsdeeltje van een onderneming. Geen enkele onderneming is a priori immuun voor moordende concurrenten of afhakende consumenten of onverwachte taksen, rechtszaken of ongevallen. Koop dus aandelen van verschillende ondernemingen. Als beginner kan je bijvoorbeeld streven naar vier aandelenpakketten, gespreid te kopen over meerdere maanden. Later kan die portefeuille uitgroeien tot vijftien. Meer hoeft niet, anders verlies je het overzicht. Maar liefst dus ook niet minder, en liefst uit verschillende sectoren. Geen vier banken, uiteraard.' Dirk knikt. Of hij knikkebolt. Moeilijk te zeggen. De Duvel begint mee te spelen.

Ik kom intussen onder stoom: 'En dan is het zaak om die portefeuille in het oog te houden', vervolg ik. 'En beleg vooral volgens het gouden principe *'dump tijdig de verliezers, houd de winnaars bij.'* Je mag zelf vooraf bepalen hoeveel een aandeel mag verliezen ten opzichte van de aankoopkoers of de gemiddelde waarde van de andere aandelen in portefeuille. Voor mij

is dat 40 procent. Maak een rekenblad, een spreadsheet, en houd via een kolommetje die bodemprijs in de gaten.' Ik kan me vergissen, maar ik zie Dirks ogen wat glazig worden.

'Indien een aandeel fors stijgt, kan je overwegen een deel te verkopen. Ik doe dat ook, en ook voor die topkoersen houd ik per aandeel een kolommetje bij...' Dirk onderbreekt me, geïrriteerd: 'Pierre, stop. Ik kan niet volgen. Ik begrijp geen snars van wat je zegt. Zeg me welke aandelen ik moet kopen. Zeg me hoe ik dat moet doen. Waar? Wanneer? Voor hoeveel geld? En welk rendement mag ik verwachten? Wanneer en hoe moet ik verkopen? En wat als alle aandelen tegelijk naar omlaag donderen? Geef me op die vragen de antwoorden.'

Dirk heeft gelijk. Ik weet dat in deze tijden van ultralage rentetarieven risicokapitaal het enige echte alternatief vormt. Dat het een win-win is, zowel voor de spaarder zelf die zijn vermogen opnieuw ziet aandikken, als voor de maatschappij die steunt op risicokapitaal als pomp voor de economische bloedsomloop. Maar het zal meer dan een avondje met enkele Duvels vergen om Dirk te overhalen de stap van dat 'veilig' gewaande spaarboekje naar die 'levensgevaarlijke' beurs te zetten. Ik maak daar werk van.

De overheid zal evenwel moeten helpen. Ze zal haar burgers duidelijk moeten maken dat ze best ook zelf een kapitaaltje proberen bijeen te sparen voor hun oude dag. Want de relatief krimpende actieve bevolking zal het moeilijk krijgen de relatief groeiende groep gepensioneerden te financieren.

Onze leiders zullen dus dringend moeten stoppen hun volk van de beurs te verjagen en naar spaarboekjes te lokken, via propaganda en/of fiscale snoepjes of boetes. En ze zullen moeten nadenken over nieuwe vormen van risicokapitaal. Infrastructuurfondsen bijvoorbeeld, of goed beheerde risicokapitaalpools waarvan ARKImedes een slecht uitgevoerd goed idee was. Ze zullen zeker ook werk moeten maken van een nuttige nalatenschapsregeling. Beleggen in aandelen is beleggen over de lange termijn, over de generaties heen. Bestraf dat niet. Ze zullen het niveau van onderwijs en opleiding danig moeten opkrikken.

Ooit krijgen we de leiders die daar echt werk van zullen maken. Maar het is zinloos daarop te wachten. Dirk begint stilaan een beetje van zijn

karacteristieke vrolijkheid te verliezen. Hij is onzekerder geworden, kribbig, wantrouwig. Dat moet keren, en snel. Actie!

‘Zet de stap naar de beurs, Dirk. Ik begeleid je wel’, zeg ik plechtig. ‘We gaan al jouw vragen stap voor stap beantwoorden. Rustig en gedetailleerd. We gaan een aandelenportefeuille opstellen die we vervolgens op een eenvoudige maar doeltreffende manier gaan beheren. Je zal zien Dirk, dat jij ook kan beleggen. En je mag hopen op een verdubbeling van je kapitaal na zeven jaar.’

Dirk schiet wakker. ‘Verdubbeling na zeven jaar? Ik doe mee!’ Ik schrik van zijn plotse enthousiasme: ‘Ik beloof die verdubbeling niet, hoor, de beurs valt immers niet te voorspellen. Maar ik beloof wél dat je daar beter af zal zijn dan waar je nu zit met je spaarcenten.’

We klinken, ook al zijn de glazen leeg.

Deel 1

WAAROM BELEGGEN?

De parabel van Mister Market

Mag ik u voorstellen: de beurs. De bonte verzameling van duizenden beleggers, groot en klein, machtig en onbeduidend, geïnformeerd en naïef, roekeloos en voorzichtig, ambitieus en passief, bang en euforisch. 'De beurs', dat is 'Mister Market'.

Mister Market is dat legendarische typetje, ontsproten uit de koker van de bekendste beursdocent aller tijden, Benjamin Graham. Hij leerde onder meer Warren Buffett de kneepjes van het vak en schreef in 1949 het beursboek der beursboeken: *The Intelligent Investor*.

Daar, op de pagina's 204 en 205, vertelt Graham ons de parabel van Mister Market. Mister Market is uw partner. Hondstrouw. Elke dag staat hij klaar om te handelen. Telkens geeft hij u zijn inschatting van de waarde van aandelen. Hij wil ze tegen die prijs van u kopen. Of hij wil u de zijne verkopen, tegen diezelfde prijs. U beslist. Beslist u niets, ook goed. U hoeft niet altijd te handelen, hij wel. Ziedaar alvast een van de vele troeven die u hebt als kleine belegger.

Uw partner is bovendien wispelturig. Op sommige dagen is hij angstig en somber. Dan ziet hij weinig waarde in de toekomst en in de beurs. Hij schat de billijke prijs van aandelen laag in. Het is aan u om op die dagen gebruik te maken van zijn droeve stemming. Koop zijn aandelen, hij zal u dat nadien niet kwalijk nemen. Op andere dagen is hij dan weer enthousiast, soms euforisch. Getooid met een roze bril en blakend van vertrouwen wil hij veel geld geven voor uw aandelen. Profiteer ervan!

Maar let op. Mister Market is daar om u te bedienen, niet om u te leiden. Maak gerust gebruik van zijn gekke stemmingen, negeer hem even gerust als hij niets interessants te bieden heeft. Aan u de keuze. Zolang u zich niet door hem laat beïnvloeden is het oké. Want dat kan hij wel, onze Mister Market, anderen overtuigen dat zijn zotte ideeën nog zo zot niet zijn...

Vandaag wenst u niet met hem te praten? Voor Mister Market maakt het allemaal niet uit. Die staat morgen gewoon opnieuw voor u klaar. Geen spatje eigendunk heeft die man. Het kleinste kind kan naar hartenlust zijn slaafse goedheid misbruiken. Het volstaat aandelen te kopen als hij depressief is en aandelen te verkopen als hij euforisch is. Waarom doen zo weinig beleggers dat?

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

Omslagfoto's: Steven Richardson (achterkant)

Omslagontwerp: Steven Theunis, Armée de Verre

Vormgeving: Evelien Gillis, Armée de Verre

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2015 en Pierre Huylenbroeck

D/2015/45/539 – ISBN 978 94 014 2861 3 – NUR 794

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.